

AALBORG UNIVERSITET

HD-STUDIERNE

SKRIFTLIG EKSAMEN I ERHVERVSØKONOMI

(OMPRØVE)

8. AUGUST 1997

Opgaverne vurderes med følgende vægte:

Opgave 1:	20%
Opgave 2:	35%
Opgave 3:	25%
Opgave 4:	<u>20%</u>
	<u>100%</u>

A/S Workingcloth er en fabrik indenfor tekstilindustrien, der primært fremstiller arbejdstøj, som den afsætter dels direkte til et stort antal virksomheder og og dels gennem en række grossister.

Virksomheden beskæftiger 90 medarbejdere, heraf 20 funktionærer. Den havde en omsætning på 140 mill. kr. forrige år.

Produktionen er opdelt på tre produktionslinier, nemlig en linie for indetøj, en linie for udetøj og en linie for specialtøj.

Dette opgavesæt består af 4 opgaver, der går ud på at løse eller komme med oplæg til løsning på en række erhvervsøkonomiske problemstillinger i A/S Workingcloth.

Opgaverne kan løses uafhængigt af hinanden. Problemstillingerne er forenklede i forhold til virkeligheden bl.a. ved at der ses bort fra moms, arbejdsmarkedsbidrag, skat og andre offentlige poster.

Virksomheden anvender en kalkulationsrente på 10%, hvilket nogenlunde svarer til den rente, den betaler på sin kassekredit.

Opgave 1

I en af virksomhedens afdelinger produceres en speciel slags bukser og jakker. Til produktion af såvel bukser som jakker benytter man maskinerne A og B, der hver har en kapacitet på 1680 timer.

De variable gennemsnitsomkostninger udgør kr. 140,- for jakker og kr. 110,- for bukser.

Ved fremstilling af 1 stk. jakke bruges 10 min. på maskine A og 6 min. på maskine B. De tilsvarende tal er for bukser 4 min. på maskine A og 8 min. på maskine B.

Man forventer i det kommende år, at have så gode afsætningsmuligheder at man let vil kunne sælge de bukser og/eller jakker, man producerer.

Salgsprisen har man under hensyn til konkurrencesituationen fastsat til kr. 225,- for jakker og kr. 160,- for bukser.

1.1 Vis grafisk det område inden for hvilket produktionen kan variere.

1.2 Bestem den optimale produktionssammensætning og beregn

dækningsbidraget.

1.3 Bestem inden for hvilke grænser salgsprisen på bukser kan variere, uden at den optimale produktinssammensætning ændres.

Opgave 2

I virksomhedens sortiment indgår et nyudviklet produkt, som kaldes "Hardwork". Dette produkt er en slidstærk jakke, der som noget nyt er kendetegnet ved specielle temperaturregulerende egenskaber,

Produktet er det sidste års tid markedsført i Danmark til en pris på kr. 250,- ab fabrik. Man har til denne pris afsat 4.000 stk. i det forrige år.

Man forventer, at afsætningen i det kommende år vil være uændret ved samme pris. Hæves prisen til kr. 300,- skønner man, at efterspørgselen vil falde til 2.400 stk. mens en prisnedsættelse til kr. 200,- forventes at give en efterspørgsel på 5.600 stk.

Afsætningsfunktionen kan m.a.o. beskrives som:

$$p = - (1/32)m + 375 \quad (p = \text{pris}; m = \text{mængde})$$

"Hardwork" produceres på et anlæg, der har en kapacitet på 8.000 stk.

Grænseomkostningerne forventes at være konstant og lig kr. 125,- indtil en produktion på 5.000 stk. Produktion herudover medfører forceret arbejdstempo og dermed stigende materialespild. Man forventer derfor, at grænseomkostningerne vil stige lineært og udgøre kr. 150,- ved kapacitetsgrænsen.

2.1 Bestem den optimale pris/mængde kombination

2.2 Beregn dækningsbidraget og priselasticiteten i optimal situationen.

Fra en stor varehuskæde har virksomheden fået en forespørgsel på levering af en ordre på 5.000 stk.

2.3 Beregn hvilken salgspris, der er den absolut laveste man kan acceptere for denne ordre.

2.4 Hvilke afsætningsstrategiske overvejelser mener du virksomheden bør gøre, inden den går i forhandling med varehuskæden?

Opgave 3

I en af virksomhedens afdelinger har man et produktionsanlæg, som man købte for 6 år siden for kr. 5.000.000. Man har årligt afskrevet kr. 500.000 på dette anlæg, som derfor i dag er bogført til kr. 2.000.000.

Den teknologiske udvikling har imidlertid medført, at man i dag kan få mere service- og vedligeholdelsesvenlige anlæg, der samtidig udnytter råstofferne bedre.

Virksomheden har netop modtaget et tilbud på et nyt anlæg. Anlægget koster kr. 10.000.000. Dets økonomisk optimale levealder er 8 år. Ved udgangen af det 8. år skønnes anlæggets scrapværdi at være kr. 500.000. Anlæggets årlige variable omkostninger samt omkostninger til reparation og vedligeholdelse skønnes i alt at være kr. 1.250.000 pr. år.

3.1 Beregn de gennemsnitlige årlige omkostninger ved det nye anlæg.

Det gamle anlæg vil i dag kunne sælges for kr. 1.250.000. Ved fortsat brug skønnes dets salgsværdi at falde med kr. 250.000 pr. år. Dets scrapværdi om 4 år vil således være kr. 250.000.

De variable omkostninger samt reparations- og vedligeholdelsesomkostninger skønnes for dette anlæg at udgøre kr. 2.500.000 i det førstkommende driftsår og derefter at øges med kr. 250.000 for hvert efterfølgende år.

Såvel det gamle som det nye anlæg har en kapacitet, der ligger ca. 20% over, hvad vi har haft behov for i de foregående år.

3.2 Beregn hvornår virksomheden bør udskifte det gamle anlæg.

3.3 Giv en redegørelse for hvilke organisatoriske forhold man bør være opmærksom på i forbindelse med et eventuelt skifte mellem de to anlæg.

Opgave 4

Virksomheden overvejer at flytte en del af sin produktion til Østeuropa eller Fjernøsten. I første omgang vil man i givet fald flytte linien for indetøj og derefter linien for udetøj.

Linien for specialtøj har man ingen planer om at flytte, idet man forestiller sig at denne sammen med produktudvikling og administration skal udgøre den danske enhed.

Du er blevet bedt om til et ledelsesmøde i næste måned at give et oplæg om hvilke økonomiske, markedsføringsmæssige og organisatoriske perspektiver og problemer en sådan udflytning vil indebære.

4.1 Lav - gerne i punktform - en oversigt over hvilke informationer du vil indsamle for at udarbejde oplægget.